

Udskriftsdato: 2. januar 2026

CIR1H nr 9117 af 05/01/2022 (Gældende)

Rigsadvokatmeddelelsen, afsnittet: Færdsel - Hastighed (færdselslovens §§ 41-43 a)

Ministerium: Justitsministeriet

Journalnummer: CMS VB 8903

Rigsadvokatmeddelelsen, afsnittet: Færdsel - Hastighed (færdselslovens §§ 41-43 a)

1. Overblik og tjekliste

2. Politiets efterforskning og sagsbehandling

3. Forberedelse

4. Jura

4.1. Hastighedsovertrædelse ved vejarbejde mv.

Det følger af færdselslovens § 118, stk. 5, at bøden for en hastighedsovertrædelse ved vejarbejde eller arbejde af tilsvarende karakter skal fordobles i forhold til de gældende takster, se pkt. 5.2.4.

Bestemmelsen blev indført ved lov nr. 373 af 14. april 2014, som trådte i kraft den 15. april 2014.

Det er efter bestemmelsen en betingelse, at den generelle hastighedsgrænse, som er fastsat i eller med hjemmel i færdselsloven, er midlertidigt nedsat, og det er tydeligt, at dette er sket i forbindelse med vejarbejde eller arbejde af tilsvarende karakter på eller ved vejen.

Ved situationer, hvor hastighedsgrænsen er midlertidigt nedsat i forbindelse med vejarbejdet mv., sigtes til, at færdselstavler, afmærkning af kørebanen mv. på stedet tydeligt fremstår som en midlertidig foranstaltning i forbindelse med det arbejde, der foregår på stedet. Dette vil bero på en konkret vurdering, jf. forarbejderne til lov nr. 373 af 14. april 2014 (L 74 af 14. november 2013, de specielle bemærkninger til bestemmelsen).

Det afgørende er, at det er tydeligt, at der på det pågældende sted er fastsat en anden (lavere) hastighedsgrænse, end tilfældet ville have været, hvis det pågældende arbejde på stedet ikke pågik. Det er i denne forbindelse uden betydning, om det pågældende arbejde på stedet f.eks. står på over en længerevarende periode, ligesom det er uden betydning, om der på stedet aktuelt foregår arbejde på det tidspunkt, hvor en overskridelse af hastighedsgrænsen foregår. Hastighedsgrænser ved vejarbejde mv. fastsættes således ikke alene ud fra hensynet til sikkerheden for arbejdere på stedet, men også ud fra hensynet til færdselsforholdene på stedet i øvrigt, herunder at der kan være sket indsnævring af kørebaner eller, at der kan være indført skarpere kurver på strækningen, end hvis arbejdet ikke pågik. Dette fremgår af forarbejderne til lov nr. 373 af 14. april 2014 (L 74 af 14. november 2013, de specielle bemærkninger til bestemmelsen).

Bestemmelsen i § 118, stk. 5, omfatter ud over hastighedsovertrædelser ved vejarbejde også hastigheds- overtrædelser ved oprydning efter ulykker eller havari eller ved vedligeholdelsesarbejde eller lignende, der udføres i midterrabatter eller på sidearealerne til en vej. Det er dog også i disse tilfælde en forudsætning, at der er opsat færdselstavler eller anden afmærkning med henblik på en nedsættelse af hastigheden på stedet, jf. forarbejderne til lov nr. 373 af 14. april 2014 (L 74 af 14. november 2013, de specielle bemærkninger til bestemmelsen).

En midlertidige nedsættelse af hastigheden, som følge af udførelsen af politiets lastbilskontrol, er derimod ikke omfattet af bestemmelsen. Det følger bl.a. af U 2017.3537 V og U 2018.426 Ø.

I U2017. 3537V havde den tiltalte kørt med mindst 77 km/t, selvom det ved færdselstavle i forbindelse med midlertidig nedsættelse af hastighedsgrænsen ved vejarbejde eller arbejde af tilsvarende karakter var angivet, at hastigheden ikke måtte overstige 50 km/t, hvilket udgjorde en overskridelse på mere end 40 % af den tilladte hastighed. I byretten blev den tiltalte idømt en bøde på 4.000 kr., jf. færdselslovens § 118, stk. 1, nr. 1, jf. stk. 2, jf. stk. 5, jf. § 4, stk. 1, og frakendt førerretten betinget efter færdselslovens § 125, stk. 1, nr. 3, jf. stk. 5. Landsretten fandt derimod ikke, at der skulle fastsættes en bøde for overtrædelse af hastighedsgrænse på motorvej, der midlertidigt var nedsat som følge af, at der på en rasteplass skulle foretages kontrol af lastbiler, i medfør af færdselslovens § 118, stk. 5, om særlig skærpende omstændigheder. Landsretten begrundede dette med, at hastigheden var nedsat som følge af politiets kontrol af lastbiler og en sådan kontrol ikke kan sidestilles med vejarbejde, og dermed heller ikke kan anses for at være arbejde af tilsvarende karakter. Landsretten nedsatte derfor bøden til 2.000 kr. og frifandt den tiltalte for påstanden om betinget førerretsfrakendelse.

Samme resultat nåede Østre Landsret til i U 2018.426 Ø, idet landsretten ikke fandt, at politiets kontrol af lastvogne kunne anses for værende »vejarbejde eller arbejde af tilsvarende karakter på eller ved vejen« som fastsat i færdselslovens § 118, stk. 5. Landsretten henviste i den forbindelse til bestemmelsens forarbejder. Landsretten fandt heller ikke grundlag for at anse forseelsen for omfattet af bestemmelsen ud fra bredere formålsbetragtninger. Straffen i den konkrete sag, hvor den tiltalte havde kørt med mindst 57 km/t, selvom det ved færdselstavler var blevet angivet, at hastigheden ikke måtte overstige 50 km/t, blev derfor fastsat efter færdselslovens § 118, stk. 1, nr. 1, jf. § 4, stk. 1, til en bøde på 1.000 kr.

4.2. Betinget objektivt ejeransvar i visse ATK-sager

Med virkning fra 1. februar 2015 er der i færdselslovens § 118 c indført en særlig form for betinget objektivt ansvar for ejeren (den registrerede bruger) af et køretøj i visse sager om overtrædelse af hastighedsbegrænsningerne i færdselsloven konstateret ved ATK.

Bestemmelsen blev vedtaget ved lov nr. 372 af 14. april 2014 (L 74 af 14. november 2013).

Det betingede objektive ansvar vil gælde i ATK-sager, hvor der ikke er spørgsmål om klip i kørekortet, frakendelse af førerretten eller kørselsforbud (dvs. hastighedsoverskrivelsen er på højst 30 %). Efter denne ordning pålægges ejeren strafansvar (i form af bødeansvar), medmindre den pågældende kan udpege en anden fører på gerningstidspunktet, som erkender at have ført køretøjet, eller en anden var uberettiget i besiddelse af køretøjet på gerningstidspunktet. Såfremt en bruger af køretøjet er registreret i Køretøjsregisteret, holdes denne dog – frem for ejeren – som udgangspunkt strafferetlig ansvarlig.

Formålet med at indføre en særlig form for betinget objektivt ansvar er at effektivisere sagsbehandlingen i de omhandlede sager og sikre, at de ekspederes med den fornødne hurtighed, således at overtrædelser af hastighedsgrænserne sanktioneres konsekvent og hurtigt. Ejeren (brugeren) vil i disse ATK-sager blive udfundet ud fra ATK-billedet på baggrund af automatiseret nummerpladegenkendelighed. Politiet sender derpå umiddelbart efter registreringen af hastighedsovertrædelsen en henvendelse til ejeren (brugeren) med en angivelse af, at vedkommende vil blive straffet. Det har ikke betydning for bødeansvaret i disse ATK-sager, at billedet af føreren er uanvendeligt.

Som det fremgår ovenfor, kan ejeren (brugeren) blive fritaget for bødeansvaret, hvis politiet inden for 30 dage har modtaget en anden persons erkendelse af at have ført køretøjet på gerningstidspunktet, jf. § 118 c, stk. 2. Det er ikke tilstrækkeligt, at ejeren (brugeren) har udpeget føreren. Fristen på 30 dage regnes fra det tidspunkt, hvor ejeren har modtaget bødeforelægget vedrørende forseelsen.

Modtages erkendelsen efter fristen på 30 dage, kan ejeren (brugeren) fortsat pålægges strafansvaret for hastighedsforseelsen på objektivet grundlag. Der henvises til forarbejderne til lov nr. 372 af 14. april 2014 (L 74 af 14. november 2013, de almindelige bemærkninger pkt. 4.3.4.1.).

Trækker føreren efterfølgende sin erkendelse tilbage, opretholdes ansvaret som udgangspunkt over for ejeren (brugeren), jf. § 118 c, stk. 3.

Ejeren (brugeren) har i de sager, der er omfattet af denne ordning, ikke pligt til at oplyse, hvilke personer der har benyttet køretøjet i medfør af færdselslovens § 65, stk. 1, idet ejeren (brugeren) efter denne ordning netop ikke vil blive pålagt at give oplysninger om en fører.

Det bemærkes i den forbindelse, at det for ejeren (brugeren) efter omstændighederne vil være strafbart efter straffelovens § 164 over for politiet forsætligt med urette at udpege en anden person som fører af køretøjet.

Vedtager ejeren ikke bødeforelægget, vil anklagemyndigheden skulle tage skridt til at indlevere anklageskrift til retten med henblik på indenretlig prøvelse af sagen.

Færdselslovens § 118 c regulerer ikke sanktionen for hastighedsforseelser, og bødepåstanden fastsættes ud fra de almindelige strafudmålingsregler i færdselslovens § 118, stk. 1-3, jf. pkt. 5 nedenfor.

Det bemærkes i den forbindelse, at de skærpede bøder ved hastighedsoverskridelser ved vejarbejde ikke finder anvendelse, jf. herved at § 118 c, stk. 1, ikke henviser til § 118, stk. 5.

5. Straf og andre retsfølger

Færdselslovens regler om hastighed findes i kapitel 5 (§§ 41-43 a). De almindelige regler fremgår af § 41, mens § 42 indeholder de generelle hastighedsbegrænsninger, og §§ 43-43 a indeholder regler om hastighed for særlige typer af køretøjer. Sanktionen for overtrædelse af de nævnte regler fastsættes i medfør af færdselslovens § 118, stk. 1-6. I medfør af færdselslovens § 118, stk. 10, kan straffen stige til fængsel efter § 118, stk. 1, såfremt omstændighederne ved det begåede forhold falder ind under § 126, stk. 1, nr. 4.

Ved lov nr. 534 af 27. marts 2021, der trådte i kraft den 31. marts 2021, blev § 118, stk. 11, indsat i loven. Anklagemyndigheden skal i medfør af § 118, stk. 11, nr. 2 og 3, nedlægge påstand om fængsel for overtrædelser af §§ 42 eller 43 eller en anden hastighedsgrænse fastsat ved færdselstavler eller anden afmærkning, med en hastighed, der er 200 km i timen eller derover, eller overtrædelser af §§ 42 eller 43 eller en anden hastighedsgrænse fastsat ved færdselstavler eller anden afmærkning på mere end 100 pct., hvis hastigheden er mere end 100 km i timen. Se pkt. 5.2.5. om strafpåstanden ved vanvidskørsel.

Strafudmålingsreglerne i færdselslovens § 118, stk. 1-6, samt § 118, stk. 11, nr. 2 og 3, gælder også ved overtrædelser af lokale hastighedsgrænser fastsat i medfør af færdselslovens § 42, stk. 4 og 5, og som er tilkendegivet ved færdselstavler eller anden afmærkning, jf. færdselslovens § 4, stk. 1.

I medfør af færdselslovens § 125, stk. 1, nr. 3 og 4, samt § 125, stk. 2, nr. 5, samt § 126, stk. 1, nr. 10 og 11 kan der ske frakendelse af førerretten for hastighedsovertrædelser. Se nærmere under pkt. 5.3. om frakendelse af førerretten ved hastighedsovertrædelser.

Der henvises i øvrigt til Rigsadvokatmeddelelsen afsnittet om Færdsel – Frakendelse af førerretten (færdselslovens §§ 125-133).

Anklagemyndigheden skal i forbindelse med sager om hastighedsovertrædelse være opmærksom på, at, spørgsmålet om straf og frakendelse af førerret samt pålæggelse af kørselsforbud i anledning af hastighedsovertrædelser skal afgøres ud fra de hastighedsgrænser, der var gældende på gerningstidspunktet, uanset at hastighedsgrænsen på tidspunktet for forseelsens afgørelse måtte være blevet forhøjet, jf. færdselslovens § 133 b. Bestemmelsen finder både anvendelse ved forhøjelser af de generelle hastighedsgrænser, de køretøjsbestemte hastighedsgrænser og ved lokalt fastsatte forhøjelser af hastighedsgrænser på enkeltstrækninger.

Bødetaksterne på færdselsområdet blev revideret ved lov nr. 184 af 8. marts 2011 og gælder for overtrædelser begået den 1. januar 2012 eller senere. Se Rigsadvokatmeddelelsens afsnit om Færdsel – Generelle retningslinjer for sanktionspåstande i færdselssager.

Reglerne om højere lokale hastighedsgrænser på motortrafikveje og justering af bødetaksten for hastighedsoverskridelser på visse motortrafikveje trådte i kraft den 13. maj 2016 og gælder for overtrædelser begået fra denne dato.

Bødetaksterne for hastighedsforseelser blev ved lov nr. 2601 af 28. december 2021 forhøjet med 20 procent til beløb, der er delelige med 600 kr., og gælder for overtrædelser begået den 1. januar 2022 eller senere.

5.1. Strafpåstande ved overtrædelse af de almindelige regler om hastighed (§ 41)

De almindelige regler om hastighed findes i færdselslovens § 41. Overtrædelser med motordrevne køretøjer straffes som udgangspunkt med en bøde på 1.000 kr., hvilket er minimumbødetaksten i færdselslovens § 118 a, stk. 1, 1. pkt. Hastighedsforseelser begået før den 1. januar 2022 straffes i overensstemmelse dermed. Er overtrædelserne begået den 1. januar 2022 eller senere, er minimumsbøden for hastighedsforseelser forhøjet til 1.200 kr., jf. færdselslovens § 118 a, stk. 1, 3. pkt., der er indsat med virkning fra den dato.

Bødetaksten for overtrædelse af § 41 begået med særtransport er dog som udgangspunkt en bøde på 3.600 kr. Der henvises i den forbindelse til rigsadvokatmeddelelsen afsnittet om Færdsel – Befordring, belæsning, vægt, dimensioner mv. (fl §§ 82-86).

5.2. Strafpåstande ved overtrædelse af de generelle, lokale køretøjsbestemte hastighedsbegrænsninger (§§ 42-43 a)

De vejledende retningslinjer for anklagemyndighedens bødepåstande i skemaerne nedenfor under punkterne 5.2.1. til 5.2.3. og 5.2.6. er gældende for forseelser begået den 1. januar 2022 og senere. De tilsvarende retningslinjer for bødepåstande for hastighedsforseelser begået før den 1. januar 2022 fremgår af det tidligere afsnit i Rigsadvokatmeddelelsen om Færdsel - Hastighed (færdselslovens §§ 41-43 a).

5.2.1. Tunge køretøjer

For kørsel med tunge køretøjer gælder to bødetakster afhængig af, om hastighedsoverskridelsen finder sted på motortrafikveje med en hastighedsgrænse på 100 km i timen eller motorveje, herunder motorveje med en hastighedsgrænse under 100 km/t, eller andre veje, dvs. strækninger i bymæssig bebyggelse, landeveje og motortrafikveje med en hastighedsgrænse på under 100 km i timen.

Ved overtrædelse af hastighedsbestemmelserne i færdselslovens §§ 42 og 43 begået under kørsel med tunge køretøjer gælder følgende retningslinjer for anklagemyndighedens strafpåstand:

Hastighedsoverskridelse i procent	Motortrafikveje med en hastighedsgrænse på 100 km i timen og motorveje (kr.)	Alle andre veje (kr.)
Under 20	1.800	1.800
20-29	1.800	1.800
30-39	2.400	3.600
40-49	3.000	4.200
50-59	3.600	4.800
60-69	4.200	5.400
70-79	5.400	6.600
80-89	6.000	7.200
90-99	7.800	9.000
100 eller mere	9.000	10.200

Tunge køretøjer omfatter ifølge færdselslovens § 118, stk. 2, følgende køretøjer:

1. biler med en tilladt totalvægt på ikke over 3.500 kg med tilkoblet påhængsvogn, sættevogn eller registreringspligtigt påhængsredskab, herunder campingvogn,
2. lastbiler, hvis tilladte totalvægt overstiger 3.500 kg,
3. busser, hvis tilladte totalvægt overstiger 3.500 kg,
4. vogntog bestående af de under 2. og 3. nævnte køretøjer og registreringspligtige påhængskøretøjer,
5. ledbusser,
6. motorcykel med tilkoblet påhængsvogn eller registreringspligtigt påhængsredskab.

Der skal ifølge færdselslovens § 118, stk. 2, udmåles en skærpet bøde ved overtrædelse af hastighedsbestemmelserne i færdselslovens §§ 42 og 43 begået ved kørsel med de nævnte køretøjer.

Endvidere skal der efter § 118, stk. 4, udmåles en særlig skærpet bøde for overtrædelser begået på andre veje end motortrafikveje med en hastighedsgrænse på 100 km i timen og motorveje, hvis hastighedsoverskridelsen er på 30 pct. eller derover. De skærpelser, der følger af § 118, stk. 2 og 4, er indregnet i skemaet ovenfor.

Ved kørsel med en hastighed på 140 km/t og derover skal bøden forhøjes med et højhastighedstillæg. Se pkt. 5.2.3.

Bødetaksterne for overtrædelse af færdselslovens hastighedsgrænser med tunge køretøjer på alle andre veje end motortrafikveje med en hastighedsgrænse på 100 km i timen og motorveje skal tilsvarende finde anvendelse ved overtrædelse af en vilkårsbestemt hastighedsgrænse i forbindelse med særtransport. Se nærmere herom i rigsadvokatmeddelelsen afsnittet om Færdsel – Befordring, belæsning, vægt og dimensioner (fl §§ 82-86).

5.2.2. Alle andre køretøjer, knallert undtaget

For kørsel med andre køretøjer end tunge køretøjer gælder tre bødetakster afhængig af, om hastigheds-overskridelsen finder sted på motorveje med en hastighedsgrænse under 100 km/t, på motorveje med en hastighedsgrænse på 100 km/t eller derover eller motortrafikveje med en hastighedsgrænse på 100 km i timen eller på andre veje, dvs. strækninger i bymæssig bebyggelse, landeveje og motortrafikveje.

Ved overtrædelse af hastighedsbestemmelserne i færdselslovens §§ 42 og 43 begået under kørsel med andre køretøjer end tunge køretøjer (undtagen knallert) gælder følgende retningslinjer for anklagemyndighedens strafpåstand:

Hastighedsoverskridelse i procent	Motorveje med tilladt hastighed på under 100 km/t (kr.)	Motortrafikveje med en hastighedsgrænse på 100 km i timen og motorveje med tilladt hastighed på 100 km/t eller derover (kr.)	Alle andre veje (kr.)
Under 20	1.200	1.200	1.200
20-29	1.800	1.800	1.800
30-39	1.800	2.400	3.000
40-49	2.400	3.000	3.600
50-59	2.400	3.600	3.600
60-69	3.000	4.200	4.200
70-79	3.600	5.400	4.800
80-89	4.200	6.000	5.400
90-99	5.400	7.800	6.600
100 eller mere	6.000	9.000	7.200

Ifølge færdselslovens § 118, stk. 2, 2. pkt., skal der udmåles en skærpet bøde for hastighedsovertrædelser på motortrafikveje med en hastighedsgrænse på 100 km i timen og motorveje med en hastighedsgrænse på 100 km i timen eller derover.

Endvidere skal der efter § 118, stk. 4, udmåles en særlig skærpet bøde for overtrædelser begået på andre veje end motorveje og motortrafikveje med en hastighedsgrænse på 100 km i timen, hvis hastighedsoverskridelsen er på 30 pct. eller derover.

Skærperne, der følger af § 118, stk. 2 og 4, er indregnet i skemaet ovenfor.

Ved kørsel med en hastighed på 140 km/t og derover skal bøden forhøjes med et højhastighedstillæg, se pkt. 5.2.3.

5.2.3. Højhastighedstillæg (§ 118, stk. 3)

Det betragtes som en skærpende omstændighed ved fastsættelsen af bøden, at hastigheden har været 140 km/t eller derover, jf. færdselslovens § 118, stk. 3.

Efter denne bestemmelse skal der ved kørsel med hastigheder på 140 km/t og derover lægges et særligt højhastighedstillæg oven i den bøde, som beregnes efter de eksisterende takster. Højhastighedstillægget finder anvendelse ved hastighedsovertrædelser på alle vejtyper, og uanset om hastighedsgrænsen er generel, lokal eller køretøjsbestemt.

Højhastighedstillæggets størrelse fastsættes på baggrund af den kørte hastighed. Der er ikke nogen øvre grænse, således at der i overensstemmelse med nedenstående retningslinjer også sker forhøjelse af højhastighedstillægget, hvis der er kørt med en hastighed på 240 km/t eller derover.

Højhastighedstillæg (alle veje)

Hastighed (km/t)	Tillæg (kr.)
140-149	1.200
150-159	1.800
160-169	2.400
170-179	3.000
180-189	3.600
190-199	4.200
200-209	4.800
210-219	5.400
220-229	6.000
230-239	6.600

5.2.4. Hastighedsovertrædelse ved vejarbejde mv.

Det betragtes som en skærpende omstændighed ved fastsættelsen af bøden, at hastighedsovertrædelsen er begået ved vejarbejde eller arbejde af tilsvarende karakter på eller ved vejen, jf. færdselslovens § 118, stk. 5.

Bestemmelsen indebærer, at bøden for en hastighedsovertrædelse ved vejarbejde eller arbejde af tilsvarende karakter på eller ved vejen skal fordobles i forhold til de gældende takster.

Fordoblingen sker i forhold til den samlede bøde, som udregnes efter de øvrige bestemmelser i § 118, herunder f.eks. også efter tillæg af eventuelt højhastighedstillæg.

Bestemmelsen i § 118 a, om muligheden for at nedsætte bøder for personer med særlig lav indtægt finder også anvendelse ved bødeansvar i medfør af § 118, stk. 5.

Reglen i § 118, stk. 5, trådte i kraft den 15. april 2014 og gælder for overtrædelser begået fra denne dato.

Der henvises til forarbejderne til lov nr. 373 af 14. april 2014 (L 74 af 14. november 2013, de almindelige bemærkninger pkt. 3.2.2.).

Der henvises i øvrigt til pkt. 4.1.

5.2.5. Strafpåstand ved vanvidskørsel

Ved lov nr. 534 af 27. marts 2021, der trådte i kraft den 31. marts 2021, blev færdselslovens § 118, stk. 11, nr. 2 og 3, indført. Det følger af bestemmelsen, at føreren af et motordrevet køretøj, hvortil der kræves kørekort, bortset fra lille knallert, straffes med fængsel indtil 1 år og 6 måneder, hvis føreren overtræder §§ 42 eller 43 eller en anden hastighedsgrænse fastsat ved færdselstavler eller anden afmærkning, hvis hastigheden har udgjort 200 km i timen eller derover, eller overtræder §§ 42 eller 43 eller en anden hastighedsgrænse fastsat ved færdselstavler eller anden afmærkning med mere end 100 pct., hvis hastigheden har udgjort mere end 100 km i timen.

Anklagemyndigheden skal i førstegangstilfælde som udgangspunkt nedlægge påstand om ubetinget fængsel i 20 dage. Det fremgår af forarbejderne til bestemmelsen (L 127 af 16. december 2020, de almindelige bemærkninger pkt. 2.2.2.).

Anklagemyndigheden skal nedlægge strafpåstand efter § 118, stk. 11, nr. 2 og 3, i førstegangstilfælde og gentagelsestilfælde efter følgende retningslinjer:

	Kørsel med mere end 100 km i timen og samtidig hastighedsoverskridelse med mere end 100 pct. eller kørsel med mere end 200 km i timen
1. gang	20 dages ubetinget fængsel
2. gang	30 dages ubetinget fængsel
3. gang	40 dages ubetinget fængsel
4. gang	50 dages ubetinget fængsel
5. gang	60 dages ubetinget fængsel
6. gang	70 dages ubetinget fængsel

Ved flere kørsler til samtidig pådømmelse i enten førstegangs- eller gentagelsestilfælde anvendes princippet om modereret kumulation, således at der foretages en vis reduktion i fængselsstraffens længde i forhold til en fuldstændig sammenlægning af straffen for de enkelte forhold.

Anklagemyndigheden skal i forbindelse med sager om hastighedsovertrædelser omfattet af færdselslovens § 118, stk. 11, nr. 2 og 3, overveje, om der er grundlag for varetægtsfængsling efter retsplejelovens § 762.

5.2.6. Knallert

Bødeberegningen i sager om hastighedsovertrædelser begået på knallert foretages med udgangspunkt i den procentuelle overskridelse af hastighedsgrænsen i færdselslovens § 43 a, således at der fastsættes bøder efter en stigende skala.

Ved overtrædelse af færdselslovens § 43 a gælder herefter følgende retningslinjer for anklagemyndighedens strafpåstand:

Lille knallert

Hastighedsoverskridelse	Lille knallert (kr.)
Under 30 pct.	1.200
30-60 pct.	1.800
Mere end 60-100 pct.	2.400 (betinget frakendelse)
Med mere end 100 km/t overtrådt § 42 med mere end 100 pct.	2.400 (ubetinget frakendelse)

Stor knallert

Hastighedsoverskridelse	Stor knallert (kr.)
Under 30 pct.	1.200
30-60 pct.	2.400 (klipovertrædelse)
Mere end 60-100 pct.	3.000 (betinget frakendelse)
Med mere end 100 km/t overtrådt § 42 med mere end 100 pct., eller kørt med 200 km/t eller derover	3.000 (ubetinget frakendelse)

Det bemærkes, at færdselslovens § 43 a, efter Rigsadvokatens opfattelse kun bør anvendes, hvis der foreligger en sædvanlig hastighedsmåling (f.eks. laser eller policepilot) af en kørende knallert. Om behandlingen af sager, hvor hastighedsmålingen er foretaget på et såkaldt rullefelt, henvises til rigsadvokatmeddelelsen afsnittet om Færdsel – Køretøjers indretning (fl §§ 67-79) og Rigspolitiets notat om kontrol af ulovlige knallerter ved måling af maksimalhastigheder (POLNET).

For så vidt angår frakendelse af førerretten for førere af stor knallert henvises til rigsadvokatmeddelelsen afsnittet om Færdsel – Frakendelse af førerretten (færdselslovens §§ 125-133). For så vidt angår frakendelse af retten til at føre lille knallert henvises til rigsadvokatmeddelelsen afsnittet om Færdsel - Lille knallert (fl § 63, § 129, § 132 c og 133 a), frakendelse af førerretten.

5.3. Frakendelse ved hastighedsovertrædelser

Det følger af færdselslovens § 125, stk. 1, nr. 3, 1. led, at en fører, der har overtrådt de tilladte hastigheder efter §§ 42 og 43 a eller en anden hastighedsgrænse fastsat ved færdselstavler eller anden afmærkning med mere end 60 pct. eller har kørt med en hastighed på 160 km i timen eller derover, skal betinget frakendes førerretten.

Det følger samtidig af færdselslovens § 125, stk. 1, nr. 3, 2. led, at der skal ske betinget frakendelse af førerretten, hvis føreren, hvor hastighedsgrænsen ved færdselstavler eller anden afmærkning er midler-

tidigt fastsat i forbindelse med vejarbejde eller arbejde af tilsvarende karakter på eller ved vejen, har overskredet de tilladte hastigheder med mere end 40 pct. Bestemmelsen i § 125, stk. 1, nr. 3, 2. led, trådte i kraft den 15. april 2014 og gælder for overtrædelser begået fra denne dato.

Derudover skal der ske betinget frakendelse af førerretten i medfør af færdselslovens § 125, stk. 1, nr. 4, hvis føreren under kørsel i et af de i § 43 nævnte køretøjer, under kørsel med blokvogn eller mobilkran, jf. § 86, stk. 1, eller ved slæbning af køretøjer, jf. § 70, stk. 4, har overskredet de for sådanne køretøjer fastsatte hastigheder, jf. §§ 42 og 43, eller en anden hastighedsgrænse fastsat ved færdselstavler eller anden afmærkning med mere end 60 pct. for hastighedsgrænser på højst 30 km i timen eller med mere end 40 pct. for hastighedsgrænser på over 30 km i timen. Se i øvrigt rigsadvokatmeddelelsen afsnittet om Færdsel – frakendelse af førerretten (færdselslovens §§ 125-133).

Ved lov nr. 716 af 25. juni 2010 er der skabt hjemmel til ubetinget frakendelse af førerretten ved kørsel med meget høje hastigheder.

Det fremgår af § 126, stk. 1, nr. 10 og 11, at føreren af et motordrevet køretøj, hvortil der kræves kørekort, skal frakendes førerretten ubetinget, hvis føreren har kørt med en hastighed på 200 km/t eller derover (nr. 10) eller ved kørsel med en hastighed på mere end 100 km/t har overskredet de tilladte hastigheder efter §§ 42 og 43 eller en anden hastighedsgrænse fastsat ved færdselstavler eller anden afmærkning med mere end 100 pct. (nr. 11).

Ved lov nr. 534 af 27. marts 2021, der trådte i kraft den 31. marts 2021, blev § 128, stk. 2, skærpet. Det betyder, at ubetinget frakendelse i medfør af § 126, stk. 10-11, skal ske for et tidsrum af mindst tre år, jf. § 128, stk. 2, 2. pkt. Der henvises i øvrigt til forarbejderne til bestemmelsen (L 127 af 16. december 2020, de almindelige bemærkninger pkt. 2.4.2.3).

Grænserne for ubetinget førerretsfrakendelse som følge af meget høje hastigheder ser således ud:

Fastsat hastighedsgrænse	Grænse for ubetinget førerretsfrakendelse
130 km/t	Mere end 200 km/t
110 km/t	Mere end 200 km/t
90 km/t	Mere end 180 km/t
80 km/t	Mere end 160 km/t
70 km/t	Mere end 140 km/t
60 km/t	Mere end 120 km/t
50 km/t	Mere end 100 km/t
40 km/t	Mere end 100 km/t
30 km/t	Mere end 100 km/t

Der henvises til forarbejderne til lov nr. 716 af 25. juni 2010 (L 179 af 26. marts 2010, de almindelige bemærkninger pkt. 3.5.).

Det bemærkes, at ordningen om kørselsforbud i færdselslovens § 127 også blev udvidet ved lov nr. 716 af 25. juni 2010, således at ordningen nu bl.a. også omfatter de tilfælde, der måtte blive henført under færdselslovens § 126, stk. 2, jf. § 126, stk. 1, nr. 11 eller 12. Det betyder, at en særlig grov

hastighedsovertrædelse, der efter § 126, stk. 2, undtagelsesvis ikke medfører en ubetinget frakendelse efter § 126, stk. 1, nr. 11 eller 12, vil medføre et kørselsforbud (og ikke en betinget frakendelse), hvis hastighedsovertrædelsen er begået inden for de første tre år efter førstegangserhvervelse. Se om kørselsforbud i rigsadvokatmeddelelsen afsnittet om Færdsel – frakendelse af førerretten (færdsels §§ 125-133). Reglerne trådte i kraft den 1. oktober 2010 og gælder for overtrædelser begået fra denne dato.

6. Efter dom

7. Love og forarbejder

Færdselsloven:

- Lovbekendtgørelse nr. 1324 af 21. november 2018

Ændringslove:

- Lov nr. 2601 af 28. december 2021, bl.a. om forhøjelse af bødetakster for hastighedsforseelser (lovforslag nr. L 14 af 6. oktober 2021)
- Lov nr. 534 af 27. marts 2021 om skærpet indsats mod vanvidskørsel (lovforslag nr. L 127 af 16. december 2020)
- Lov nr. 410 af 11. maj 2016 om højere lokale hastighedsgrænser på motortrafikveje og justering af bødetaksten for hastighedsoverskridelser på visse motortrafikveje (L 133 af 24. februar 2016)
- Lov nr. 372 af 14. april 2014 om indførelse af betinget objektivet ansvar for ejer (bruger) af et motorkøretøj for visse hastighedsovertrædelser (L 74 af 14. november 2013)
- Lov nr. 373 af 14. april 2014 om skærpede sanktioner for hastighedsovertrædelser ved vejarbejde mv. (L 74 af 14. november 2014)
- Lov nr. 184 af 8. marts 2011 om ændring af færdselsloven (Bødeforhøjelser, obligatorisk konfiskation af køretøjer ved kørsel uden førerret, skærpelse af sanktionerne for kørsel under påvirkning af bevidsthedspåvirkende stoffer mv.) (L 101 af 15. december 2010)
- Lov nr. 716 af 25. juni 2010, bl.a. vedrørende hjemmel til frakendelse ved kørsel med meget høje hastigheder (L 179 af 26. marts 2010)
- Lov nr. 432 af 10. juni 2003, om motorvejshastighed mm. (L 2 af 2. oktober 2002)

Bekendtgørelser:

- Bekendtgørelse nr. 116 af 13. marts 1974 om generelle hastighedsbegrænsninger

Cirkulærer:

- Cirkulære nr. 72 af 5. juli 1985 om lokale hastighedsbegrænsninger

Rigsadvokaturen, den 5. januar 2022

RIGSADVOKATEN

/ Rigsadvokaten